

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KOEFICIENTŲ APGADINTOMS KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖMS
TAIKYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. rugsėjo 22 Nr. V1-118
Vilnius

Vadovaudamasis Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų 14.3 papunkčiu ir Turto ir verslo vertinimo metodikos III skyriaus IV¹ skirsnio 49¹ punktu,

t v i r t i n u Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorius

Audrius Linartas

PATVIRTINTA

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo
valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos
finansų ministerijos direktoriaus
2020 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. V1-118

KOEFICIENTŲ APGADINTOMS KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖMS TAIKymo TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms taikymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato apgadintos kelių transporto priemonės vertei apskaičiuoti taikomų koeficientų reikšmes ir apgadintos kelių transporto priemonės vertės apskaičiavimo eigą. Aprašas skirtas turto arba verslo vertinimo įmonėms ir nepriklausomiems turto arba verslo vertintojams, atliekantiems apgadintos kelių transporto priemonės vertinimą.
2. Specifinėms transporto priemonėms koreagavimo koeficientai gali būti nustatomi ekspertinio vertinimo būdu, vadovaujantis AVNT interneto svetainėje skelbiamomis metodinėmis rekomendacijomis dėl ekspertinio vertinimo būdo taikymo.
3. Transporto priemonės šiame Apraše skirstomos pagal 2008 m. gruodžio 2 d. Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko įsakymu Nr. 2B-479 patvirtintus Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimus ir 2006 m. spalio 2 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-384 patvirtintas Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registravimo taisykles.
4. Apraše vartojamos sąvokos:
 - 4.1. **Transporto priemonių ekspertinis vertinimas** – vertinimas, grindžiamas specialistų, transporto priemonių remonto paslaugų teikėjų ir kitų ekspertų (gamintojų, jų atstovų ir pan.) apklausų analize, kurią atlikus nustatomi koeficientai, rodikliai ir kiti dydžiai, leidžiantys įvertinti panašių savybių turinčias transporto priemones.
 - 4.2. **Transporto priemonės prekinės vertės netekimas** – transporto priemonės negrįžtamas vertės sumažėjimas dėl remonto, dažymo ar nepašalintų pažeidimų (kai transporto priemonės dalys technologiškai suremontuojamos atkuriant jų funkcines savybes, kai remonto technologinis procesas gali turėti įtakos elemento fizinei, cheminei, estetinei būklei ar tarnavimo laikui), įskaitant transporto priemonės istorijos pasikeitimą dėl įvykio fakto, palyginti su transporto priemonės verte iki apgadinimo.
 - 4.3. **Transporto priemonės papildoma įranga** – įranga, įrenginiai ir įtaisai, dėl kurių keičiasi transporto priemonės funkcionalumas ir (ar) patrauklumas rinkoje ir į kuriuos nebuvo atsižvelgta nustatant transporto priemonės bazinę vertę.
 - 4.4. **Transporto priemonės atkūrimo sąnaudos** – apskaičiuota pinigų suma, reikalinga apgadintai transporto priemonei atkurti iki buvusios prieš apgadinimą techninės būklės ir eksploatacinių savybių.
 - 4.5. **Transporto priemonės atkuriamoji vertė** – transporto priemonės atkūrimo sąnaudos, Apraše nustatytais atvejais įvertinant ir prekinės vertės netekimą.
 - 4.6. **Transporto priemonės likutinė vertė** – apskaičiuota ir (arba) rinkos duomenimis pagrįsta pinigų suma, kurią galima būtų gauti panaudojant (realizuojant) rinkoje išlikusius nesugadintus transporto priemonės elementus.
 - 4.7. **Transporto priemonės nuvertėjimas** – transporto priemonės vertės pokytį lemiantis jos naudingumo sumažėjimas dėl fizinio nusidėvėjimo, technologijų, paklausos ar aplinkos pokyčių, išreiškiamas fiziniu nuvertėjimu, funkciniu nuvertėjimu, ekonominiu nuvertėjimu arba šių nuvertėjimų visuma.
 - 4.8. **Transporto priemonės natūralus fizinis nusidėvėjimas** – transporto priemonės fizinių savybių pasikeitimas dėl jos tipinio naudojimo, senėjimo ir (arba) neigiamo aplinkos poveikio.

4.9. **Transporto priemonės bazinė vertė** – pinigų suma, kuri rodo tam tikros markės, modelio ir amžiaus (pagaminimo arba modelio metų) transporto priemonės vertę, nustatytą atliekant rinkos kainų tyrimą arba naudojantis kainų žinynais.

5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme, Turto ir verslo vertinimo metodikoje arba (ir) Tarptautiniuose vertinimo standartuose, Europos vertinimo standartuose ir privalomąjį turto vertinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

6. Norėdamas apskaičiuoti apgadintos transporto priemonės vertę vertintojas turi:

6.1. nustatyti transporto priemonės bazinę vertę;

6.2. apskaičiuoti transporto priemonės atkūrimo (remonto) sąnaudas;

6.3. jeigu atkūrimo (remonto) sąnaudos viršija 50 % bazinės vertės – apskaičiuoti transporto priemonės vertę prieš apgadinimą;

6.4. jeigu nustatoma M1 ir N1 klasės transporto priemonės, ne senesnės kaip 60 mėn. nuo pirmos registracijos, vertė – nustatyti prekinės vertės netekimą;

6.5. jeigu atkūrimo (remonto) sąnaudos viršija 75 % transporto priemonės vertės prieš apgadinimą – nustatyti transporto priemonės likutinę vertę.

7. Transporto priemonės atkuriamąją vertę laikoma Aprašo 6.2. ir 6.4. p. apskaičiuotų verčių suma.

II SKYRIUS

TRANSPORTO PRIEMONĖS BAZINĖS VERTĖS NUSTATYMAS

8. Bazinė vertė nustatoma atliekant rinkos kainų tyrimą arba vadovaujantis transporto priemonių kainų žinynais.

9. Jeigu nėra galimybės nustatyti transporto priemonės bazinės vertės atliekant rinkos kainų tyrimą arba pagal kainų žinytus, transporto priemonės bazinė vertė apskaičiuojama pagal šią formulę:

$$V_B = P_N \times k_M / 100,$$

kur:

V_B - transporto priemonės bazinė vertė;

P_N - naujos transporto priemonės kaina;

k_M - vidutinis transporto priemonės vertės pokyčio koeficientas priklausomai nuo transporto priemonės senumo procento.

10. Vidutinis transporto priemonės vertės pokyčio koeficientas k_M nustatomas atliekant rinkos kainų tyrimą arba vadovaujantis Aprašo 1 priede atskiriems transporto tipams pateiktomis koeficiento k_M vidutinėmis reikšmėmis.

III SKYRIUS

TRANSPORTO PRIEMONĖS ATKŪRIMO (REMONTO) SĄNAUDŲ NUSTATYMAS

11. Šiuo Aprašo skyriumi vadovujamasi siekiant nustatyti transporto priemonės atkūrimo (remonto) sąnaudas.

12. Remontuojamos transporto priemonės dalių remonto sudėtingumą transporto priemonių vertintojas įvertina vadovaudamasis remonto technologijomis, savo žiniomis ir patirtimi. Remonto technologiją transporto priemonių vertintojas parenka priklausomai nuo transporto priemonės tipo, klasės, paskirties, bendros techninės būklės atsižvelgdamas į transporto priemonės gamintojo remonto technologiją. Tuo atveju, kai vertintojas neturi specialiųjų žinių ar kvalifikacijos, jis turi remtis kitų specialistų pagalba.

13. Skaiciuodamas remonto darbų sąnaudas vertintojas taiko vidutinius remonto darbų įkainius, atitinkančius technologijos lygį, ir vadovaujasi gamyklos-gamintojos arba ekspertinio vertinimo būdu nustatytomis laiko normomis. Vertinimo ataskaitoje turi būti taikomų laiko normų ir įkainių dydžių pagrindimas arba pateikta nuroda į laiko normas ir įkainius pagrindžiančią informaciją.

14. Atsarginių dalių, reikalingų transporto priemonei atkurti (suremontuoti), kainos – tai naujų originalių dalių rinkos kainos Lietuvos Respublikoje.

15. Atsarginių dalių kainų šaltiniai – pripažinti ir naudojami atsarginių dalių kainų ir laiko normatyvų katalogai, kompiuterinės duomenų bazės ir kompiuterinės programos – moduliai (pvz., EURO TAX, AUDATEX, DAT, MITCHELL ir kiti).

16. Jeigu atsarginių dalių kainų neįmanoma nustatyti 15 punkte minėtu būdu, taikomos konkrečių transporto priemonių gamintojų arba jų atstovų atsarginių dalių rinkos kainos Lietuvos Respublikoje. Vertinimo ataskaitoje turi būti nurodytas transporto priemonės atkūrimo (remonto) sąnaudų skaičiavimuose naudotų duomenų šaltinis: gamintojo, gamintojo atstovo pavadinimas, kainų katalogas ar pan.

17. Transporto priemonės atkūrimo (remonto) sąnaudos skaičiuojami pagal formulę:

$$V_{AT} = V_{RD} + V_{DD} + V_{DV} - V_{DN} + V_{DM} + V_{PA},$$

kur:

V_{AT} – transporto priemonės atkūrimo (remonto) sąnaudos;

V_{RD} – remonto darbų vertė;

V_{DD} – dažymo darbų vertė;

V_{DV} – keičiamų dalių naujomis vertė;

V_{DN} – keičiamų dalių vertės mažėjimas (nuvertinimas);

V_{DM} – dažymo medžiagų vertė;

V_{PA} – papildomų išlaidų vertė.

18. Remonto darbais laikomi kėbulo, agregatų bei sistemų atstatymo darbai. Kėbulo atstatymo darbai skirstomi į:

18.1. bendros kėbulo karkaso deformacijos pašalinimą;

18.2. kėbulo dalių, sudarančių jo paviršių, keitimą ar lyginimą;

18.3. kėbulo karkaso standumo elementų keitimą ar lyginimą.

19. Bendros kėbulo karkaso deformacijos (BD) sudėtingumo klasifikavimas:

19.1. nesudėtinga kėbulo karkaso deformacija (BD1) – tai bendra deformacija (persikreipimas) ties viena kėbulo karkaso anga (variklio gaubto, durų, bagažinės dangčio, langų, priekinių lonžeronų, galinių lonžeronų ir kt.);

19.2. vidutinio sudėtingumo kėbulo karkaso deformacija (BD2) – tai bendra kėbulo deformacija ties dviem angomis vienu metu;

19.3. sudėtinga kėbulo karkaso deformacija (BD3) – tai bendra kėbulo karkaso deformacija ties trimis angomis vienu metu;

19.4. labai sudėtinga kėbulo karkaso deformacija (BD4) – tai bendra kėbulo karkaso deformacija ties abiejų pusių durų angomis bei grindų ir lonžeronų srityje.

20. Laiko normos bendrai kėbulo karkaso deformacijai pašalinti nustatomos ekspertinio vertinimo būdu arba pagal šią lentelę:

Sudėtingumas (laiko norma valandomis)

Sudėtingumas	Laiko norma valandomis
1. BD1	3–5
2. BD2	6–9
3. BD3	10–12
4. BD4	13–18

21. Kėbulo apgadintų dalių, sudarančių jo paviršių, klasifikavimas:

21.1. mažai apgadinta – jei deformuota dalis yra be aštrių raukšlių, įplėšimų ir kitų panašių apgadinimų, deformuotas kėbulo dalies plotas apima ne daugiau kaip 20 % jos paviršiaus;

21.2. vidutiniškai apgadinta – kai deformuota dalis yra be aštrių raukšlių ir kitų panašių apgadinimų, o deformuotas kėbulo dalies plotas apima 20–50 % jos paviršiaus;

21.3. labai apgadinta – kai deformuotoje kėbulo dalyje yra aštrių raukšlių, metalo ištempimų ir kitų panašių apgadinimų ir (arba) deformuotas kėbulo dalies plotas sudaro daugiau kaip 50 % jos paviršiaus.

22. Apgadintos kėbulo dalys neremontuotinos, bet keistinos naujomis šiais atvejais:

- 22.1. kai kėbulo dalies atstatymo išlaidos yra didesnės už jos keitimo išlaidas;
- 22.2. kai kėbulo dalis yra labai apgadinta arba jos neįmanoma suremontuoti iki prieš tai buvusios techniškai tvarkingos būklės (dėl pasikeitusių mechaninių ir fizinių medžiagos savybių (sumažėjusio atsparumo mechaniniam poveikiui, liekamųjų deformacijų ir kt. požymių), atsparumo aplinkos poveikiui ir korozijai;
- 22.3. kai siekiant atstatyti dalį, ją reikia atkirsti (atskirti) nuo kitų kėbulo dalių;
- 22.4. kai reikia atkirsti (atskirti) dalį, kad būtų galima atstatyti kitas kėbulo dalis.
23. Apgadintų kėbulo dalių, sudarančių jo paviršių, lyginimo klasifikavimas:
- 23.1. 1-ojo sudėtingumo (R1) – tai mažai ir vidutiniškai apgadintų dalių lyginimas lengvai prieinamose vietose;
- 23.2. 2-ojo sudėtingumo (R2) – tai mažai ir vidutiniškai apgadintų dalių lyginimas sunkiai prieinamose vietose arba labai apgadintų dalių lyginimas;
- 23.3. 3-iojo sudėtingumo (R3) – labai apgadintų dalių lyginimas ties uždaromis ertmėmis arba kelių dalių sujungimo vietomis.
24. Laiko normos apgadintoms kėbulo dalims, sudarančioms jo paviršių, lyginti skaičiuojamos naudojantis kompiuterinėmis programomis – moduliais (pvz., EUROTAX, AUDATEX, DAT, MITCHELL ir kiti), nustatomos ekspertinio vertinimo būdu arba naudojantis šia lentele:

Apgadintas plotas, dm ²	Laiko norma valandomis		
	R1	R2	R3
1. Iki 5	Iki 1,0	Iki 1,7	Iki 2,5
2. Iki 10	Iki 1,2	Iki 2,1	Iki 3,0
3. Iki 20	Iki 1,6	Iki 2,8	Iki 3,5
4. Iki 30	Iki 2,4	Iki 3,5	Iki 4,5
5. Iki 40	Iki 3,2	Iki 4,5	Iki 6,5
6. Iki 50	Iki 3,9	Iki 6,5	Iki 9,5
7. Iki 150	Iki 6,0	Iki 9,5	Iki 12,5

25. Kėbulo karkaso standumo elementų apgadinimų klasifikavimas:
- 25.1. mažai apgadinti 1-ojo sudėtingumo (RS1):
- 25.1.1. kai elementų deformacija dėl smūgio poveikio ašine kryptimi apima ne daugiau kaip 10 % elemento ilgio (matuojant nuo smūgio poveikio vietos) bei apgadintos kitų elementų tvirtinimo vietos, kai išlyginti galima neardant sujungimų;
- 25.1.2. kai elementai dėl smūgio poveikio skersine kryptimi deformuoti vienoje vietoje ir išlyginti galima neardant sujungimų;
- 25.1.3. kai elementai dėl tiesioginio smūgio poveikio deformuoti skersine kryptimi (įdubimai), jei išlyginti galima neardant sujungimų;
- 25.2. vidutiniškai apgadinti 2-ojo sudėtingumo (RS2):
- 25.2.1. kai elementų deformacija dėl smūgio poveikio ašine kryptimi yra keliose vietose (iškilimai, nedidelės raukšlės, įdubimai) ir apima ne daugiau kaip 20 % elemento ilgio (matuojant nuo smūgio poveikio vietos) arba deformuota tik vienoje vietoje ir apima ne daugiau kaip 50 % elemento ilgio arba (ir) per tą patį ilgį įtrūkusios suvirinimo siūlės, ir jas išlyginti galima neardant sujungimų;
- 25.2.2. kai dėl smūgio poveikio elementai deformuoti skersine kryptimi ne daugiau kaip 20 % elemento ilgio (matuojant nuo smūgio poveikio vietos), dėl ko apgadinimui pašalinti būtina išardyti sujungimą ar jį prapjauti (daugiausia taikoma slenksčiams ir statramsčiams);
- 25.3. labai apgadinti 3-ojo sudėtingumo (RS3):
- 25.3.1. kai dėl smūgio poveikio išilgine kryptimi elementai įvairiomis kryptimis nesmarkiai deformuoti (išsisluoksniavę, aštrios raukšlės) ir norint išlyginti sujungimus būtina juos iš dalies išardyti;
- 25.3.2. kai dėl smūgio poveikio išilgine kryptimi elementai smarkiai deformuoti ir juos lyginant būtina iš dalies išardyti ir prapjauti;

25.3.3. kai dėl smūgio poveikio skersine kryptimi deformuota daugiau kaip 20 % elemento ilgio (matuojant nuo smūgio poveikio vietos), kai defektams pašalinti būtina juos iš dalies išardyti bei prapjauti.

26. Laiko normos kėbulo karkaso standumo elementams remontuoti nustatomos naudojantis kompiuterinėmis programomis – moduliais (pvz., EUROTAX, AUDATEX, DAT, MITCHELL ir kiti), nustatomos ekspertinio vertinimo būdu arba naudojantis šia lentele:

Sudėtingumas	Laiko norma valandomis
1. RS1	Iki 1
2. RS2	2 – 4
3. RS3	5 – 7

27. Kitų apgadintų dalių remonto sudėtingumą ir apgadinių pašalinimo laiko normas nustato transporto priemonių vertintojas remdamasis savo patirtimi, kompetencija bei technologija. Vertinimo ataskaitoje turi būti pateikta nustatytus duomenis pagrindžianti informacija.

28. Atliekant vertinimą vadovaujamas nuostata, kad variklio, pakabų, transmisijos, vairavimo, stabdžių ir saugos sistemų elementai ir apgadintos detalės neremontuojamos, jos turi būti keičiamos.

29. Vertinant apgadinius elementuose, turinčiuose tiesioginės įtakos eismo saugumui, transporto priemonių vertintojas privalo įvertinti papildomus darbus ir atsarginių dalių poreikį, būtiną transporto priemonės konstrukcinei saugai, ir vertinimo ataskaitoje pateikti informaciją, kuri pagrįstą šį įvertinimą.

30. Metalinių dalių dažymo klasifikavimas:

30.1. I dažymas – pakeistų neparuoštų dažyti dalių dažymas (taikomas keičiant apgadintas dalis naujomis);

30.2. II dažymas – išorinio parengto dažyti paviršiaus dažymas be glaistymo ir gruntavimo (taip pat taikomas ir dažant vidinius paviršius);

30.3. III dažymas – išlygintų kėbulo dalių, kai glaistoma iki 50 % paviršiaus, dažymas;

30.4. IV dažymas – išlygintų kėbulo dalių, kai glaistoma daugiau kaip 50 % paviršiaus, dažymas.

31. Plastikinių dalių dažymo klasifikavimas:

31.1. K1R – naujų paruoštų dalių dažymas be glaistymo ir gruntavimo;

31.2. K1N – naujų iš dalies paruoštų dalių dažymas;

31.3. K1G – naujų, neparuoštų dalių dažymas;

31.4. K2 – dalių paviršiaus dažymas be glaistymo ir gruntavimo;

31.5. K3 – dalių dažymas remontuojant (apgadintų paviršių glaistymas iki 15 % dalies paviršiaus).

32. Laiko normos bei išlaidos medžiagoms kėbulo dalims paruošti ir dažyti:

32.1. pirmiausia laiko normos turi būti nustatomos pagal atitinkamus transporto priemonės gamyklos-gamintojos, transporto priemonių remonto įmonių normatyvus arba kitus jiems prilygstančius informacijos šaltinius ar kompiuterinius modulius (pvz., AUDATEX, DAT ir kita);

32.2. laiko normos gali būti nustatomos pagal panašių transporto priemonių atitinkamus normatyvus.

33. Jeigu laiko normas nustato transporto priemonių vertintojas remdamasis savo patirtimi, kompetencija bei technologija, tai vertinimo ataskaitoje turi būti pateikta informacija, pagrindžianti šių dydžių nustatymą.

34. Išardymo ir surinkimo darbai:

34.1. laiko normos išardymo ir surinkimo darbams atlikti pirmiausia turi būti nustatomos pagal atitinkamus transporto priemonės gamyklos-gamintojos normatyvus arba kitus jiems prilygstančius informacijos šaltinius (pvz., AUDATEX, DAT ar kiti kompiuteriniai moduliai);

34.2. apgadintų dalių pakeitimo naujomis laiko normos gali būti nustatomos pagal tapačių transporto priemonių analogiškų darbų normatyvus.

35. Jeigu normas nustato transporto priemonių vertintojas remdamasis savo patirtimi, kompetencija bei technologija, tai vertinimo ataskaitoje turi būti pateikta informacija, pagrindžianti šių dydžių nustatymą.

36. Prie papildomų darbų priskiriami:

- 36.1. papildomi išardymo ir surinkimo darbai remontuojant apgadintą kėbulą;
- 36.2. transporto priemonės tvirtinimas ant specialaus stendo;
- 36.3. apsauginių ir konservuojančių medžiagų šalinimas;
- 36.4. apgadintų nedažomų paviršių padengimas apsauginėmis (konservuojančiomis) medžiagomis;
- 36.5. uždarytųjų konservavimas (jei jos buvo apgadintos);
- 36.6. rūdžių šalinimas;
- 36.7. suvirinimo siūlių hermetizavimas;
- 36.8. kiti panašaus pobūdžio darbai.
37. Laiko normas papildomiems darbams atlikti bei išlaidas medžiagoms nustato transporto priemonių vertintojas. Vertinimo ataskaitoje pateikiama šiuos dydžius pagrindžianti informacija.
38. Transporto priemonių sudėtinių dalių nuvertinimas apskaičiuojamas pagal jų nusidėvėjimą.
39. Transporto priemonių sudėtinių dalių pagal dėvėjimosi pobūdį klasifikavimas:
- 39.1. I grupė – dalys, kurių nuvertinimo procentas skaičiuojamas proporcingai transporto priemonės amžiui ir ridai;
- 39.2. II grupė – dalys, kurių nuvertinimo procentas gali būti nustatytas pagal jų nusidėvėjimo laipsnį (pvz., padangos, akumulatoriai);
- 39.3. III grupė – dalys, kurių nuvertinimo procentas neskaičiuojamas (pvz., saugos oro pagalvių sistemos, tvirtinimo detalės ir medžiagos, klijuojama garso ir šilumos izoliacija, eksploataciniai skysčiai).
40. I grupės keičiamų dalių nuvertinimas apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{DN} = \Sigma (V_{nd} \times (S_a \pm S_r)) / 100,$$

kur: V_{DN} – keičiamų dalių nuvertinimo suma;

V_{nd} – naujos originalios dalies vertė;

S_a – dalies nuvertinimo norma dėl amžiaus, %.

S_r – dalies nuvertinimo norma dėl ridos, %.

41. I grupės keičiamų dalių nuvertinimo norma (procentine išraiška) skaičiuojama pilnais mėnesiais nuo transporto priemonės pirmos registracijos dienos. I grupės dalių nuvertinimo normos nustatomos vadovaujantis ekspertinio vertinimo būdu arba šia skaičiavimo seka:

41.1. Nustatoma dalies nuvertinimo norma dėl amžiaus (S_a):

41.1.1. $S_a = (M_v / (E_a - 24)) \times (T_a - 24),$

kur: E_a – efektyvus vidutinis transporto priemonės amžius, mėn.;

M_v – maksimalus nuvertinimas, %;

T_a – transporto priemonės amžius, mėn.

41.1.2. Efektyvus vidutinis transporto priemonės amžius – tai vertinamos transporto priemonės kategorijos, klasės ir (arba) grupės, pogrupio atskirai rinkos kainų tyrimų ir (arba) apklausos būdu nustatytas ir 50 % padidintas vidutinis transporto priemonės amžius Lietuvos Respublikoje. Transporto priemonės amžius skaičiuojamas nuo pirmosios transporto priemonės registracijos dienos.

41.1.3. Transporto priemonių sudėtinių dalių nuvertinimas nėra skaičiuojamas pirmuosius 24 mėnesius nuo pirmosios transporto priemonės registracijos dienos. Maksimalus transporto priemonės nuvertinimas (M_v) sudaro 75 %.

41.2. Nustatoma dalies nuvertinimo norma dėl ridos (S_r):

41.2.1. $S_r = (F_r - R_{vs}) / N_d,$

kur: F_r – faktinė transporto priemonės rida, km;

R_{vs} – vidutinė statistinė rida, km;

N_d – nuvertinimo dydis.

41.2.2. Transporto priemonės vidutinė statistinė rida (R_{vs}) nustatoma atlikus vertinamos transporto priemonės klasės ir (arba) grupės, pogrupio ridos analizę.

41.2.3. Nuvertinimo dydis (N_d) nustatomas vadovaujantis šia formule, koreguojant maksimalų nuvertinimą: $N_d = R_{vs} / (M_v \times 0,5).$

42. Transporto priemonės dalies nuvertinimo normoms S_a ir S_r nustatyti gali būti taikomos įvairios skaičiuoklės, parengtos pagal transporto priemonių duomenų bazių („Regitra“, „Transeksa“ ir kt.

šaltiniai bei kompiuterinių programų platformos) duomenis ar kitus šaltinius, vertinimo ataskaitoje turi būti aptartas duomenų patikimumas pagrindžiant jų taikymą ir nurodant informacijos šaltinius. Jeigu nėra duomenų arba jų nepakanka (pvz., dėl ribotos rinkos, transporto priemonių skaičiaus ir pan.) patikimoms išvadoms padaryti, elektra varomoms transporto priemonėms dalių nuvertinimo normai apskaičiuoti taikomi panašios klasės ir (arba) modelio benzininių transporto priemonių statistiniai duomenys.

43. II grupės dalims nuvertinimo norma apskaičiuojama įvertinant visiškai nusidėvėjusios dalies likutinę vertę.

44. Priklausomai nuo transporto priemonės sudėtinės dalies būklės prieš apgadinimą, gamybos technologijos ypatumų bei transporto priemonės klasės, vidutinė dalių nuvertinimo norma gali būti padidinta arba sumažinta iki 30 %. Kai kuriais atvejais, kai dalies būklė prieš apgadinimą blogesnė ne dėl natūralaus nusidėvėjimo (nekokybiškai suremontuota, apgadinta ir kt.) arba geresnė dėl atlikto remonto ar keitimo, jos nuvertinimo normatyvą nustato transporto priemonių vertintojas ir vertinimo ataskaitoje pateikia informaciją apie šio dydžio nustatymą.

IV SKYRIUS PREKINĖS VERTĖS NETEKIMO APSKAIČIAVIMAS

45. Prekinės vertės netekimas apskaičiuojamas M1 ir N1 klasės transporto priemonėms ne senesnėms kaip 60 mėn. nuo pirmos registracijos. Vertinimo ataskaitoje turi būti pateikti argumentai, pagrindžiantys prekinės vertės netekimą.

46. Prekinės vertės netekimas apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{PVN} = V_V \times \Sigma N_M / 100;$$

kur:

V_{PVN} – transporto priemonės prekinės vertės netekimo suma;

V_V – transporto priemonės vertė prieš apgadinimą;

ΣN_M – suminis procentinis vertės netekimo koeficientas dėl remonto nustatomas pagal šio

Aprašo 2 priedą arba pagrindžiamas ekspertiniu vertinimu.

V SKYRIUS TRANSPORTO PRIEMONĖS VERTĖS PRIEŠ APGADINIMĄ APSKAIČIAVIMAS

47. Transporto priemonės vertė prieš apgadinimą apskaičiuojama pagal šią formulę:

$$V_V = (1 + k_r / 100) \times k_v \times V_B + k_{tr1} \times V_{PI} \pm k_{tr2} \times V_P + k_{tr3} \times V_R - V_A \pm V_F,$$

kur:

V_V – apskaičiuota transporto priemonės vertė prieš apgadinimą;

k_r – koregavimo koeficientas, įvertinantis transporto priemonės faktinės (F_r) ir vidutinės statistinės ridos (R_{vs}) skirtumą;

k_v – koregavimo koeficientas, įvertinantis prekinę išvaizdą, bendrą techninę būklę, naudojimo paskirtį;

V_B – transporto priemonės bazinė vertė;

k_{tr1} – papildomai įrengtos įrangos vertės koregavimo koeficientas;

V_{PI} – pataisa dėl papildomos įrangos;

k_{tr2} – padangų vertės koregavimo koeficientas;

V_P – pataisa dėl padangų;

k_{tr3} – transporto priemonės techninę būklę gerinančio remonto vertės koregavimo koeficientas;

V_R – pataisa dėl techninę būklę gerinančio remonto;

V_A – pataisa, kuria įvertinami nepašalinti arba netinkamai pašalinti apgadinimai ir defektai;

V_F – pataisa dėl kitų veiksnių.

48. Koregavimo koeficiento k_r dydis, kuriuo įvertinamas vertinamos transporto priemonės ir lyginamųjų objektų faktinės ridos skirtumas, nustatomas 41.2.1. punkte numatyta tvarka vietoj R_{vs}

(vidutinės statistinės ridos) skaičiavimų sekoje naudojant lyginamųjų objektų ridos vidurkį. Faktinė transporto priemonės rida (F_r) nustatoma vadovaujantis odometro rodmenimis ir kitais vertintojo turimais informacijos šaltiniais. Kai nėra galimybės nustatyti faktinės ridos, tai turi būti nurodyta vertinimo ataskaitoje, o faktinė transporto priemonės rida (F_r) laikoma 34 % didesne negu vidutinė statistinė rida (R_{vs}).

49. Koregavimo koeficientas k_v , kuriuo įvertinama transporto priemonės išvaizda ir bendra techninė būklė, naudojimo paskirtis, nustatomas pagal formulę:

$$k_v = k_{v1} \times k_{v2},$$

kur:

k_v - koregavimo koeficientas;

k_{v1} - koeficientas, kuriuo įvertinama prekinė išvaizda ir bendra techninė būklė;

k_{v2} - koeficientas, kuriuo įvertinama naudojimo paskirtis.

50. Koeficientas k_{v1} nustatomas pagal transporto priemonės prekinę išvaizdą ir bendrą techninę būklę:

50.1. ypač gera $k_{v1} = 1,11 - 1,20$;

50.2. gera $k_{v1} = 1,01 - 1,10$;

50.3. tvarkinga $k_{v1} = 1,0$;

50.4. vidutiniška $k_{v1} = 0,90 - 0,99$;

50.5. netvarkinga $k_{v1} = 0,80 - 0,89$.

51. Transporto priemonių prekinė išvaizda ir bendra techninė būklė nusakomos taip:

51.1. *ypač gera* – kai tvarkingos transporto priemonės techninei būklei palaikyti buvo taikomos papildomos gerinančios priemonės, ir ji buvo eksploatuojama akivaizdžiai geresnėmis nei vidutinės sąlygomis;

51.2. *gera* – kai tvarkingos transporto priemonės techninei būklei palaikyti buvo taikomos papildomos gerinančios priemonės (pvz., kėbulo išorinių paviršių poliravimas, antikorozinis apdorojimas ir kt.);

51.3. *tvarkinga* – kai atitinka natūralų transporto priemonės nusidėvėjimą atsižvelgiant į jos amžių ir paskirtį;

51.4. *vidutiniška* – kai transporto priemonė turi akivaizdžių intensyvesnės už įprastinę eksploataciją požymių ir jos nusidėvėjimas pranoksta natūralų transporto priemonės nusidėvėjimą;

51.5. *netvarkinga* – kai transporto priemonė turi akivaizdžių intensyvesnės už įprastinę eksploataciją požymių, jos nusidėvėjimas pranoksta natūralų transporto priemonės nusidėvėjimą ir neatitinka eksploatuojamoms transporto priemonėms taikomų techninių reikalavimų.

52. Koeficientas k_{v2} taikomas lengviesiems automobiliams. Jei šie automobiliai buvo naudojami kaip taksi (pavežėjų), mokomieji, nuomos kompanijų, policijos ar kitų tarnybų automobiliai arba eksploatuoti akivaizdžiai intensyvesnėmis sąlygomis (komerciniais tikslais) nei vidutinis automobilis, $k_{v2} = 0,7 - 0,9$, kitais atvejais $k_{v2} = 1,0$.

53. Kai taikomas koeficientas k_v yra mažiau arba daugiau negu 1,0, vertinimo ataskaitoje turi būti pateikta informacija, pagrindžianti koeficiento taikymą.

54. Papildomos įrangos pataisa pirmiausia turi būti nustatoma atliekant rinkos kainų tyrimą.

55. Papildomos įrangos pataisa taip pat gali būti nustatoma pagal formulę:

$$V_{PI} = k_{MI} / 100 \times V_{NPI}$$

kur:

V_{PI} - papildomos įrangos pataisa;

k_{MI} - koeficientas, kuriuo įvertinamas įrangos nusidėvėjimas ir (arba) senumas, %;

V_{NPI} - naujos įrangos kaina.

56. Koeficientas k_{MI} , kuriuo įvertinamas įrangos nusidėvėjimas ir (arba) senumas, gali būti nustatomas pagal šią lentelę:

Įrangos senumas metais	$\leq 1/4$	$<1/2$	$<3/4$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	≥ 9
Koeficiento k_{MI}	83	76	71	66	55	45	36	28	20	14	10	7	5

reikšmė, %													
------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

57. Naujos įrangos kaina nustatoma pagal gamintojų arba kitų patikimų informacijos šaltinių duomenis. Vertinimo ataskaitoje būtina pateikti nuorodas į šaltinius arba informacijos šaltinių išklotines.

58. Papildomos įrangos vertės korekcijos koeficiento k_{tr1} reikšmė, kai į nenaują transporto priemonę įmontuota nauja įranga, taikoma priklausomai nuo transporto priemonės senumo arba nuo papildomos įrangos ir transporto priemonės senumo skirtumo:

58.1. iki 5 m. imtinai - $k_{tr1} = 0,60 - 0,80$;

58.2. nuo 6 m. iki 10 m. imtinai - $k_{tr1} = 0,40 - 0,59$;

58.3. daugiau kaip 10 m. - $k_{tr1} = 0,20 - 0,39$.

59. Pataisa dėl padangų (V_p) yra:

59.1. visų transporto priemonės padangų vertė, jei transporto priemonės bazinė vertė nustatyta neįvertinus padangų (dažniausiai taikoma autobusams, krovininiams automobiliams ir jų priekaboms ar puspriekabėms ir kt.);

59.2. skirtumas tarp vidutiniškai nusidėvėjusių ir transporto priemonėje sumontuotų padangų vertės, jei transporto priemonės bazinė vertė nustatyta įvertinus padangas.

60. Vidutiniškai (50 %) nusidėvėjusios padangos yra tokios, kurios neturi didesnių pažeidimų ir jų protektoriaus rašto gylis h_p yra lygus:

$$h_p = (H - h) / 2,$$

kur:

h_p - protektoriaus rašto gylis;

H - naujos padangos protektoriaus rašto gylis;

h - minimalus leistinas atitinkamoms transporto priemonėms protektoriaus rašto gylis.

61. Padangų vertė apskaičiuojama laikantis nuostatos, kad naujos sumontuotos ant ratlankio padangos vertė sudaro 100 % jos kainos, o nudėvėtos iki minimaliai leistino protektoriaus rašto gylio – krovininių automobilių, jų priekabų (puspriekabių) bei autobusų, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė yra didesnė kaip 3,5 t, padangos 10 % jos kainos su sąlyga, kad padanga tinkama protektoriui atnaujinti (t. y. numatyta padangos gamintojo ir padanga neturi kordo pažeidimų ar kitokių didesnių defektų ir kt.).

62. Netinkančios protektoriui atnaujinti, visiškai nusidėvėjusios lengvųjų automobilių, transporterių, mažų autobusų bei jų priekabų, kurių didžiausia techniškai leidžiama pakrautos transporto priemonės masė yra ne didesnė kaip 3,5 t, padangos nevertinamos.

63. Padangų su atnaujintu protektoriumi vertė sudaro 50 % naujų padangų kainos.

64. Padangų vertės korekcijos koeficiento k_{tr2} dydis yra 0,7–0,8, jei padangų korekcinė vertė yra didesnė nei transporto priemonės vertė.

65. Transporto priemonės techninę būklę gerinančio remonto įtaka vertei apskaičiuojama dauginant remonto išlaidų vertę V_R iš atitinkamo koregavimo koeficiento k_{tr3} .

66. Koregavimo koeficientas k_{tr3} pasirenkamas priklausomai nuo transporto priemonės senumo:

66.1. iki 5 m. imtinai - $k_{tr3} = 0,00 - 0,19$;

66.2. nuo 6 m. iki 10 m. imtinai - $k_{tr3} = 0,20 - 0,39$;

66.3. daugiau kaip 10 m. - $k_{tr3} = 0,40 - 0,50$.

67. Rinkos vertės padidėjimas skaičiuojamas, jei laikotarpis po atlikto remonto ne ilgesnis kaip 6 mėnesiai (esant smulkiam ir vidutiniam remontui) arba 12 mėnesių (po nudėvėtų agregatų keitimo naujais, visos transporto priemonės dažymo ir kt.).

68. Nepataisytų arba netinkamai pataisytų apgadinių ir defektų (korekcinė vertė V_A) bei kitų veiksmų (korekcinė vertė V_F) įtaką transporto priemonės vertei vertintojas nustato, jeigu tai būtina, remdamasis rinkos duomenimis ir (arba) savo patirtimi. Vertinimo ataskaitoje turi būti pateiktas šių korekcinų verčių nustatymo pagrindimas.

VI SKYRIUS

TRANSPORTO PRIEMONĖS LIKUTINĖS VERTĖS NUSTATYMAS

69. Likutinė vertė gali būti nustatoma vienu ar keliais nurodytais būdais:

69.1 atliekant rinkos kainų tyrimą;

69.2. apklausiant aukciono dalyvius (vertinamos apgadintos transporto priemonės potencialius pirkėjus) ir taikant maksimalios pasiūlytos kainos principą;

69.3. nesugadintų pagrindinių jos dalių, kurias galima panaudoti (realizuoti), suminės vertės apskaičiavimo būdu pagal formulę:

$$V_L = \Sigma V_d \times K_S \times K_P \times K_R,$$

kur:

V_L – transporto priemonės likutinė vertė;

ΣV_d – nesugadintų dalių verčių suma;

K_S – koregavimo koeficientas, priklausantis nuo sugadinimo laipsnio;

K_P – automobilio populiarumo apgadintų automobilių rinkoje koeficientas;

K_R – rizikos dėl neįvertintų gedimų bei pakitimų (paklausos) rinkoje koeficientas.

69.3.1. Nesugadintos transporto priemonės dalies vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$V_d = V_v \times D / 100,$$

kur:

V_d – transporto priemonės nesugadintos dalies vertė;

V_v – transporto priemonės vertė prieš apgadinimą;

D – atskirų dalių (variklio, kėbulo ar kt.) vertės procentinė išraiška nuo visos transporto priemonės vertės nustatoma pagal Aprašo 3 priedą.

69.3.2. Atskirų dalių vertės procentinė išraiška nuo visos transporto priemonės vertės gali būti mažinama dėl dalinio apgadinimo arba blogos techninės būklės. Vertinimo ataskaitoje turi būti pateiktas pagrindimas (informacija) dėl atskirų dalių vertės procentinės išraiškos mažinimo.

69.3.3. Iš dalies apgadinto kėbulo vertė nustatoma pagal formulę:

$$V_{dka} = V_{dk} \times \Sigma N / 100,$$

kur:

V_{dka} – iš dalies apgadinto transporto priemonės kėbulo vertė;

V_{dk} – neapgadinto kėbulo vertė nustatyta pagal Aprašo 3 priedą;

N – neapgadintos kėbulo dalies, kuri gali būti nuimta ir panaudota, vertės procentinė išraiška nuo visos kėbulo vertės nustatoma pagal Aprašo 4 priedą.

69.3.4. Automobilio apgadinimo laipsnis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$A_L = (V_v - \Sigma V_d) / V_v.$$

69.3.5. Priklausomai nuo apgadinimo laipsnio A_L , koregavimo koeficientas K_S parenkamas pagal šią lentelę:

Apgadinimo laipsnis A_L	Koregavimo koeficientas K_S
1. 0,15-0,20	0,80
2. 0,21-0,25	0,78
3. 0,26-0,30	0,76
4. 0,31-0,35	0,74
5. 0,36-0,40	0,72
6. 0,41-0,45	0,70
7. 0,46-0,50	0,68
8. 0,51-0,55	0,66
9. 0,56-0,60	0,64
10. 0,61-0,65	0,62
11. 0,66-0,70	0,60
12. 0,71-0,75	0,57
13. 0,76-0,80	0,54
14. 0,81-0,85	0,50

69.3.6. Priklausomai nuo automobilio populiarumo automobilių rinkoje parenkamas koregavimo koeficientas K_P – nuo 0,7 iki 1,0. Koeficiento K_P dydis turi būti pagrįstas vertinimo ataskaitoje.

69.3.7. Rizikos dėl neįvertintų gedimų koeficientas K_R – nuo 0,7 iki 1,0. Koeficiento K_R dydis turi būti pagrįstas vertinimo ataskaitoje.

70. Jeigu negali būti taikomas nei vienas iš 69 p. aprašytų būdų, likutinė vertė nustatoma pagal laužo realizavimo kainas.

REKOMENDUOJAMOS KOEFICIENTO k_M VIDUTINĖS REIKŠMĖS

1. Mopedams (L_1 , L_{1e} , L_2 , L_{2e} klasių transporto priemonėms)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	≥ 8
k_M , %	85,0	63,5	50,0	40,5	32,0	25,0	19,0	15,0	12,0	10,0

2. Motociklams (L_3 , L_{3e}), taip pat triratėms (L_4 , L_{4e} , L_5 , L_{5e}) ir keturratėms motorinėms transporto priemonėms (L_{6e} , L_{7e} klasių transporto priemonės ir galingieji keturračiai)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	<10	≥ 10
2.1. k_M , %	83,0	68,0	57,0	48,5	41,0	35,0	30,5	26,5	23,0	20,5	19,0	17,5
2.2. k_M , %	84,0	66,0	55,0	46,0	38,0	32,0	27,0	23,0	19,0	17,0	16,0	15,0
2.3. k_M , %	82,0	70,0	59,0	51,0	44,0	38,5	34,0	30,0	26,5	24,0	22,0	20,0

Pastaba:

2.1 punkte pateiktos vidutinės koeficiento reikšmės tipui;

2.2 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos pirmajai klasei (variklio darbinis tūris ne daugiau kaip 300 cm³);

2.3 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos antrajai klasei (variklio darbinis tūris daugiau kaip 300 cm³).

3. Lengviesiems keleiviniams automobiliams (M_1 klasė)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	<10	≥ 10
k_M , %	80,0	71,0	59,0	51,0	44,0	38,0	32,0	26,0	20,0	15,5	13,0	11,0

4. Lengvųjų automobilių priekaboms (O_1 ir O_2 klasė)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	<10	≥ 10
4.1. k_M , %	80,0	71,0	62,0	54,5	48,0	42,0	36,0	31,0	27,0	23,0	20,0	18,0
4.2. k_M , %	80,0	67,0	52,0	40,5	33,0	28,0	22,0	19,0	17,0	15,0	14,0	13,0

Pastaba:

- 4.1 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos gyvenamosioms priekaboms;
 4.2 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos krovininėms ir kitoms priekaboms.

5. Autobusams (M_2 ir M_3 klasė)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	≥ 9
k_M , %	80,0	72,0	59,5	50,0	42,0	34,5	29,0	23,5	20,0	17,0	15,0

6. Gyvenamiesiems automobiliams (specialiosios paskirties transporto priemonės kodas „SA“)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	<10	≥ 10
k_M , %	80,0	72,0	59,5	50,0	42,0	34,5	28,0	22,0	18,0	14,5	12,0	10,0

7. Krovininiams automobiliams – transporteriams (maksimali bendroji didžiausioji leidžiama masė ne didesnė kaip 3,5 t; N_1 klasė)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	≥ 9
k_M , %	80,0	67,0	51,0	40,0	31,5	25,0	19,0	14,0	10,0	7,5	6,0

8. Bendros paskirties krovininiams automobiliams, balniniams vilkikams, savivarčiams, autovežiams (maksimali didžiausioji leidžiama masė didesnė kaip 3,5 t; N_2 ir N_3 klasė)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	≥ 6
k_M , %	80,0	68,0	49,0	34,0	24,0	17,0	12,0	8,0

9. Krovininių automobilių priekaboms ir puspriekabėms (O_3 ir O_4 klasė)

Transporto priemonės senumas metais	$\leq 1/2$	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	≥ 9
9.1. k_M , %	85,0	76,0	61,0	49,0	38,5	30,0	23,0	18,0	14,5	12,0	10,0
9.2. k_M , %	85,0	72,0	54,0	42,0	33,0	26,0	20,5	16,0	12,5	10,0	8,0

Pastaba:

- 9.1 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos bendros paskirties priekaboms ir puspriekabėms;
 9.2 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos savivartėms priekaboms ir puspriekabėms.

10. Specialiosios paskirties N kategorijos automobiliams

Transporto priemonės senumas metais	≤1/2	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	<10	<11	≥11
10.1. k_M , %	80,0	71,5	59,0	48,5	38,5	30,0	25,0	20,0	17,0	14,0	12,5	11,0	10,0
10.2. k_M , %	80,0	71,0	55,5	49,5	35,0	26,5	22,0	19,5	17,5	15,5	13,5	12,0	11,0
10.3. k_M , %	80,0	75,0	65,0	55,0	48,0	40,0	35,0	30,0	26,0	23,0	20,0	18,0	16,0
10.4. k_M , %	80,0	67,5	57,0	47,5	38,5	30,5	30,5	24,0	18,5	14,0	10,0	7,0	5,0
10.5. k_M , %	80,0	69,0	52,5	40,0	30,0	22,0	16,5	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
10.6. k_M , %	80,0	70,0	55,0	42,0	32,0	24,0	16,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
10.7. k_M , %	90,0	80,0	61,5	45,0	32,0	22,0	15,0	11,0	9,0	7,0	6,0	6,0	6,0
10.8. k_M , %	80,0	72,5	60,0	49,0	40,0	31,0	24,0	19,0	14,0	10,0	10,0	10,0	10,0
10.9. k_M , %	80,0	76,0	68,0	60,0	53,0	46,0	40,0	33,0	27,0	22,0	18,0	15,0	12,0

Pastaba:

10.1 punkte pateiktos vidutinės koeficiento reikšmės;

10.2 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos automobiliams-cisternoms, skirtoms naftos produktams ir pavojingoms medžiagoms gabenti;

10.3 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos automobiliams-cisternoms, skirtoms gabenti maisto produktus;

10.4 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos transporto priemonėms su įrengtu betono siurbliu;

10.5 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos transporto priemonėms su įrengta betono maišykle;

10.6 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos transporto priemonėms su termoizoliaciniais kėbulais ir šaldymo (šildymo) įranga;

10.7 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos transporto priemonėms, skirtoms vežti šiukšles, ir asenizaciniams automobiliams;

10.8 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos kranams;

10.9 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos transporto priemonėms, naudojamoms komunaliniame ūkyje specialioms funkcijoms vykdyti.

11. Specialiosios paskirties gaisriniais automobiliais

Transporto priemonės senumas metais	≤1/2	<1	<2	<3	<4	<6	<7	<8	<9	<10
k_M , %	83,0	79,0	74,0	69,0	64,0	59,0	54,0	50,0	46,0	42,0
Transporto priemonės senumas metais	<11	<12	<13	<14	<15	<16	<17	<18	<19	≥19
k_M , %	38,0	34,0	30,0	26,0	22,0	18,0	12,0	9,0	7,0	5,0

12. Specializuotoms krovininių automobilių priekaboms ir puspriekabėms (O₃ ir O₄ klasė)

Transporto priemonės senumas metais	≤1/2	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	<10	<11	<12	<13	<14	≥14
12.1. k_M , %	80,0	75,0	64,0	54,0	46,0	37,0	30,5	29,0	21,5	19,0	16,5	15,0	13,5	12,5	11,5	11,0
12.2. k_M , %	80,0	75,0	65,0	57,0	50,0	40,0	35,0	30,0	26,0	22,0	19,0	17,0	15,0	14,0	13,0	12,0
12.3. k_M , %	80,0	75,0	65,0	55,0	48,0	40,0	35,0	30,0	26,0	23,0	20,0	18,0	16,0	14,0	12,5	11,0
12.4. k_M , %	80,0	74,0	61,0	50,0	40,0	30,0	22,0	17,0	13,0	11,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

Pastaba:

12.1 punkte pateiktos vidutinės koeficiento reikšmės;

12.2 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos cisternoms, skirtoms gabenti naftos produktus ir pavojingas medžiagas;

12.3 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos cisternoms, skirtoms maisto produktams vežti;

12.4 punkte pateiktos koeficiento reikšmės taikomos priekaboms ir puspriekabėms su termoizoliaciniais kėbulais ir šaldymo (šildymo) įranga.

13. Traktoriai ir savaeigės mašinos

Transporto priemonės senumas metais	≤1/2	<1	<2	<3	<4	<5	<6	<7	<8	<9	<10	<11	<12	<13	<14	≥14
k_M , %	80,0	76,0	69,0	62,0	55,0	48,0	41,0	34,0	27,5	22,5	18,5	16,0	14,0	12,5	11,0	10,0

Koeficientų apgadintoms kelių transporto priemonėms
taikymo tvarkos aprašo 2 priedas

**REKOMENDUOJAMOS PROCENTINIO PREKINĖS VERTĖS NETEKIMO
KOEFIICIENTO N_M REIKŠMĖS**

Eil. Nr.	Apgadinti kėbulo elementai ir remonto darbai	Prekinės vertės netekimo koeficientas N_M %				
		Keičiant nauja	Remontuojant priklausomai nuo remonto sudėtingumo			
			BD1, R1, RS1	BD2, R2, RS2	BD3, R3, RS3	BD4
1.	Dugnas:					
1.1.	dugno skydas	–	0,2	0,3	0,5	–
1.2.	bagażinės dugno skydelis	0,5	0,1	0,25	0,4	–
1.3.	lonžeronas, skersė ir kt. standumo elementai	0,3	0,2	0,3	0,7	–
1.4.	slenkstis	1,0	0,4	0,6	0,8	–
2.	Priekis:					
2.1.	sparno purvasaugis (arka)	0,4	0,1	0,25	0,5	–
2.2.	priekinis skydas	0,5	0,2	0,75	1,5	–
2.3.	priekinis skydelis	0,3	0,1	0,25	0,5	–
2.4.	lango skydelis	0,3	0,1	0,25	0,5	–
2.5.	variklio gaubtas	–	0,2	0,4	0,6	–
2.6.	privirintas sparnas	0,3	0,1	0,25	0,5	–
2.7.	prisuktas sparnas	–	0,1	0,25	0,5	–
3.	Kėbulo šonas:					
3.1.	šoninis skydelis su galiniu sparnu	0,5	0,2	0,7	1,5	–
3.2.	statramstis	0,3	0,1	0,3	0,5	–
3.3.	rato arka	0,2	0,1	0,25	0,5	–
3.4.	dūrys	–	0,1	0,4	0,6	–
4.	Galinė kėbulo dalis:					
4.1.	galinis skydas	0,2	0,1	0,3	0,5	–
4.2.	galinė lentyna	–	0,1	0,25	0,5	–
4.3.	bagażinės dangtis	–	0,1	0,3	0,5	–
4.4.	galinis sparnas	0,3	0,1	0,25	0,5	–
5.	Stogas:					
5.1.	stogo skydas	0,5	0,3	0,6	0,8	–
5.2.	nutekėjimo latakas	0,2	–	0,1	0,2	–
5.3.	šoninis stogo skydelis	0,2	–	0,1	0,2	–
6.	Kėbulo persikreipimo šalinimas	–	0,5	1,0	1,5	1,8
7.	Kėbulo elementų dažymas:					
7.1.	vieno išorinio elemento dažymas			iki 1		
7.2.	dažant kiekvieną kitą elementą			Pridedama 0,3		

Pastaba: bendras koeficientas neturi būti didesnis kaip 2

**REKOMENDUOJAMOS TRANSPORTO PRIEMONĖS LIKUSIŲ NESUGADINTŲ
ATSKIRŲ DALIŲ VERTĖS PROCENTINĖ IŠRAIŠKA BENROJE TRANSPORTO
PRIEMONĖS VERTĖJE**

Lengvasis ir jo bazės krovininis M_1 ir N_1		Priekiniai varantieji ratai	Galiniai varantieji ratai	4×4 (nepriklausoma pakaba)	4×4 (monolitiniai tiltai)
Variklis be įrangos	Variklio galvutė (-ės) (komplektas)	5	5	5	5
	Variklio blokas (komplektas)	11	11	11	11
	Variklio karteris ir alyvos siurblys	2	2	2	2
	IŠ VISO:	18	18	18	18
Variklio įranga	Aušinimo sistema	1	1	1	1
	Degalų tiekimo sistema	1	1	1	1
	Išmetimo sistema	1	1	1	1
	Oro tiekimo sistema	1	1	1	1
	Variklio elektros įranga	1	1	1	1
	IŠ VISO:	5	5	5	5
Pavarų dėžė	Pavarų dėžės korpusas		3		
	Sankaba (hidrotransformatorius)		3		
	IŠ VISO:		6		
Pavarų blokas	Pagrindinis korpusas	5		4	3
	Sankaba (hidrotransformatorius)	2		3	2
	Kairės pusės šoninės pavaros (pusašiai)	1,5		1	1
	Dešinės pusės šoninės pavaros (pusašiai)	1,5		1	1
	IŠ VISO:	10		9	7
Priekinė pakaba	Pakabos rėmas (sija)	1	1		
	Kairės pusės pakaba	2	2		
	Dešinės pusės pakaba	2	2		
	IŠ VISO:	5	5		
Priekinis tiltas	Tilto sija (korpusas, rėmas)			1	1
	Reduktorius:				2
	Priekinis kardaninis velenas				1
	Kairės pusės pavara su pakaba			2	1,5
	Dešinės pusės pavara su pakaba			2	1,5
	IŠ VISO:			5	7
Galinė pakaba	Pakabos rėmas (galinės pakabos sija)	2			
	Kairės pusės pakaba:	1			
	Dešinės pusės pakaba:	1			
	IŠ VISO:	4			
Galinis tiltas	Tilto sija (korpusas)		1	1	1
	Reduktorius:		2	2	2
	Kardaninis velenas:		1	1	1
	Kairės pusės pavara su pakaba		2	1,5	1,5
	Dešinės pusės pavara su pakaba		2	1,5	1,5
	IŠ VISO:		8	7	7
Likusios dalys	Aktyvios ir pasyvios saugumo sistemos ir jų elementai	2,5	2,5	1,5	1,5

	Komforto įranga	1	1	1	1
	El. prietaisai	2	2	1	1
	Vairo kolonėlė	2	2	2	2
	Kuro bakas	0,5	0,5	0,5	0,5
	Akumuliatorių baterija				
	IŠ VISO:	8	8	6	6
Kėbulas ir jo įranga		50	50	50	50
	IŠ VISO:	100	100	100	100

Mikroautobusai M ₂ ir M ₃		Priekis varomas	Galas varomas	4×4	Priekis varomas	Galas varomas	4×4
		Su rėmu			Be rėmo		
Variklis be įrangos	Variklio galvutė (-ės) (komplektas)	5	5	5	5	5	5
	Variklio blokas (komplektas)	10	10	10	10	10	10
	Variklio karteris ir alyvos siurblys	1	1	1	1	1	1
	IŠ VISO:	16	16	16	16	16	16
Variklio įranga	Aušinimo sistema	1	1	1	1	1	1
	Degalų tiekimo sistema	1	1	1	1	1	1
	Išmetimo sistema	1	1	1	1	1	1
	Oro tiekimo sistema	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Variklio elektros įranga	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	IŠ VISO:	4	4	4	4	4	4
Pavarų dėžė	Pavarų dėžės korpusas		2			2	
	Sankaba (hidrotransformatorius)		2			2	
	IŠ VISO:		4			4	
Pavarų blokas	Pagrindinis korpusas	5		3	5		3
	Sankaba (hidrotransformatorius)	2		2	2		2
	Kairės pusės šoninės pavaros (pusašiai)	1,5		1	1,5		1
	Dešinės pusės šoninės pavaros (pusašiai)	1,5		1	1,5		1
	IŠ VISO:	10		7	10		7
Priekinė pakaba	Pakabos rėmas (sija)	2	2		2	2	
	Kairės pusės pakaba	2	3		2	3	
	Dešinės pusės pakaba	2	3		2	3	
	IŠ VISO:	6	8		6	8	
Priekinis tiltas	Tilto sija (korpusas)			1			1
	Reduktorius:			2			2
	Priekinis kardaninis velenas:			1			1
	Kairės pusės pavara su pakaba			1,5			1,5
	Dešinės pusės pavara su pakaba			1,5			1,5
	IŠ VISO:			7			7
Galinė pakaba	Pakabos rėmas (galinės pakabos sija)	3			3		
	Kairės pusės pakaba	1			1		
	Dešinės pusės pakaba	1			1		
	IŠ VISO:	5			5		
Galinis tiltas	Tilto sija (korpusas)		1	1		1	1
	Reduktorius		2	2		2	2
	Kardaninis velenas		1	1		1	1
	Kairės pusės pavara su pakaba		2	1,5		2	1,5
	Dešinės pusės pavara su pakaba		2	1,5		2	1,5
	IŠ VISO:		8	7		8	7
Likusios dalys	Aktyvios ir pasyvios saugumo sistemos ir jų elementai	1,5	2,5	1,5	3	4	3
	Komforto įranga	1	1	1	2	2	2

	El. prietaisai	1	1	1	1	1,5	1
	Vairo kolonėlė	2	2	2	2,5	2	2,5
	Kuro bakas	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	IŠ VISO:	6	7	6	9	10	9
Rėmas		3	3	3			
Kėbulas ir jo įranga		50	50	50	50	50	50
IŠ VISO:		100	100	100	100	100	100

N ₁ , N ₂ klasė		Priekis varomas		Galas varomas		Priekis varomas		Galas varomas	
		Bortinis	Furgonas	Bortinis	Furgonas	Bortinis	Furgonas	Bortinis	Furgonas
		Su rėmu				Be rėmo			
Variklis be įrangos	Variklio galvutė (-ės) komplektas)	8	9	8	9	8	9	8	9
	Variklio blokas (komplektas)	12	12	12	12	12	12	12	12
	Variklio karteris ir alyvos siurblys	1	1	1	1	1	1	1	1
	IŠ VISO:	21	22	21	22	21	22	21	22
Variklio įranga	Aušinimo sistema	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1
	Degalų tiekimo sistema	1	1	1	1	1	1	1	1
	Išmetimo sistema	1	1	1	1	1	1	1	1
	Oro tiekimo sistema	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5
	Variklio elektros įranga	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	IŠ VISO:	5	4	5	4	5	4	5	4
Pavarų dėžė	Pavarų dėžės korpusas			3	2			3	2
	Sankaba (hidrotransformatorius)			3	3			3	3
	IŠ VISO:	0	0	6	5	0	0	6	5
Pavarų blokas	Pagrindinis korpusas	5	5			5	5		
	Sankaba (hidrotransformatorius)	2	2			2	2		
	Kairės pusės šoninės pavaros (pusašiai)	1,5	1,5			1,5	1,5		
	Dešinės pusės šoninės pavaros (pusašiai)	1,5	1,5			1,5	1,5		
	IŠ VISO:	10	10	0	0	10	10	0	0
Priekinė pakaba	Pakabos rėmas (sija)	3	2	3	2	3	2	3	3
	Kairės pusės pakaba	4	3	3,5	3	4	3	4	4
	Dešinės pusės pakaba	4	3	3,5	3	4	3	4	4
	IŠ VISO:	11	8	10	8	11	8	11	11
Galinė pakaba	Pakabos rėmas (galinės pakabos sija)	3	2			3	3		
	Kairės pusės pakaba	1	1			2	2		
	Dešinės pusės pakaba	1	1			2	2		
	IŠ VISO:	5	4	0	0	7	7	0	0
Galinis tiltas	Tilto sija (korpusas)			2	2			2	2
	Reduktorius			3	3			3	3
	Kardaninis velenas			1	1			1	1
	Kairės pusės pavara su pakaba			2	2			2	2
	Dešinės pusės pavara su pakaba			2	2			2	2
	IŠ VISO:	0	0	10	10	0	0	10	10
Likusios	Aktyviosios ir	0,5	1	0,5	1	1	1	1	1

dalys	pasyviosios saugumo sistemos ir jų elementai								
	Komforto įranga	0,5	1	0,5	1	1	1	1	1
	El. prietaisai	0,5	1	0,5	1	1	1	1	1
	Vairo kolonėlė	2	2	2	2	2	2	2	2
	Kuro bakas	0,5	1	0,5	1	1	1	1	1
	Pakrovimo įrenginys	4		4		4		4	
	IŠ VISO:	8	6	8	6	10	6	10	6
Rėmas		4	4	4	4				
Kabina / kėbulas	Priekinė dalis	6	8	6	7	6	9	6	8
	Kairė pusė	8	15	8	15	8	15	8	15
	Dešinė pusė	8	15	8	15	8	15	8	15
	Įranga (sėdynės)	3	2	3	2	3	2	3	2
	Prietaisų skydas	5	2	5	2	5	2	5	2
	IŠ VISO:	30	42	30	41	30	43	30	42
Krovinių dėžė (antstatas)		6		6		6		7	
	IŠ VISO:	100	100	100	100	100	100	100	100

N ₂ , N ₃ klasė		Bortiniai (platformos)	Bortiniai (platformos)	Važiuklė	Šaldytuvas	Šaldytuvas	Balniniai vilkikai	Balniniai vilkikai
		4×2	6×2	6×2	4×2	6×2	4×2	6×2
Variklis be įrangos	Variklio galvutė (-ės) (komplektas)	8	8	8	7	7	9	9
	Variklio blokas (komplektas)	9	9	9	8	8	10	10
	Variklio karteris, alyvos siurblys	1	1	1	1	1	1	1
	IŠ VISO:	18	18	18	16	16	20	20
Variklio įranga	Aušinimo sistema	1	1	1	1	1	1	1
	Degalų tiekimo sistema	2	2	2	2	2	2	2
	Išmetimo sistema	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Oro tiekimo sistema	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Variklio elektros įranga	1	1	1	1	1	1	1
	IŠ VISO:	5	5	5	5	5	5	5
Pavarų dėžė	Sankaba (hidrotransformatorius)	3	3	3	3	3	3	3
	Perjungimo mechanizmas	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Korpusas	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	IŠ VISO:	5	5	5	5	5	5	5
Priekinė pakaba	Pakabos rėmas (sija)	2	2	2	2	2	2	2
	Kairės pusės pakaba	3	3	3	2,5	2,5	3	3
	Dešinės pusės pakaba	3	3	3	2,5	2,5	3	3
	IŠ VISO:	8	8	8	7	7	8	8
Galinis tiltas	Tilto sija (korpusas)	3	3	3	2	2	3	3
	Reduktorius	5	5	5	4	4	5	5
	Kardaninis velenas	1	1	1	1	1	1	1
	Kairės pusės pavara su pakaba	2	2	2	2	2	3	2
	Dešinės pusės pavara su pakaba	2	2	2	2	2	3	2
	IŠ VISO:	13	13	13	11	11	15	13
Papildoma	Pakabos rėmas (sija)		1	1		1		1

ašis	Kairės pusės pakaba		2	2		1,5		2
	Dešinės pusės pakaba		2	2		1,5		2
	IŠ VISO:	0	5	5	0	4	0	5
Likusios dalys	Vairo kolonėlė	4	4	5	3	3	5	5
	Žibintai, oro rezervuarai, akumuliatoriai	5	6	7	4	4	6	6
	Kuro bakas	4	4	5	3	3	5	5
	Pakrovimo įrenginys	6						
	Šaldymo agregatas				9	9		
	IŠ VISO:	19	14	17	19	19	16	16
Rėmas		6	6	9	6	6	10	10
Kabina	Kairė pusė	5	5	5	5	4	6	5
	Dešinė pusė	5	5	5	5	4	6	5
	Priekinė dalis	4	4	4	4	3	5	4
	Galinė siena, stogas	2	2	2	1	1	2	2
	Įranga (sėdynės)	2	2	2	1	0,5	1	1
	Prietaisų skydas	2	2	2	1	0,5	1	1
	IŠ VISO:	20	20	20	17	13	21	18
Krovinių dėžė (anstatas)		6	6	0	14	14		
IŠ VISO:		100	100	100	100	100	100	100

Motociklai L kategorija		iki 125 cm ³	126 iki 500 cm ³	virš 500 cm ³	keturratis
Variklis be įrangos	Variklio galvutė (-ės) (komplektas)	4	5	5	5
	Variklio blokas (komplektas)	8	8	7	8
	Sankaba, pavaros mechanizmas (dėžė, variatorius)	13	13	14	10
	IŠ VISO:	25	26	26	23
Variklio įranga	Aušinimo sistema	1	1	2	1
	Degalų tiekimo sistema, karbiuratorius	2	2	2	2
	Išmetimo sistema	3	3	4	2
	Oro tiekimo sistema	1	1	1	1
	Variklio elektros įranga	1	1	1	1
	IŠ VISO:	8	8	10	7
Priekinė pakaba	Stovas amortizatorius (šakės)	9	9	9	12
	Pakabos rėmas (posūkio mechanizmas)	2	2	2	1
	Priekinis ratas	4	4	4	6
	IŠ VISO:	15	15	15	19
Galinė pakaba	Pakabos rėmas (galinės pakabos svirtis), amortizatorius	9	9	8	14
	Galinis ratas	6	7	6	8
	IŠ VISO:	15	16	14	22
Likusios dalys	Žibintai	3	3	3	2
	El. prietaisai	1	1	1	1
	Vairo kolonėlė (rankenos, vairo traukės)	3	1	1	1
	Sėdynė, purvasaugiai	1	1	1	1
	Kuro bakas	4	4	4	4
	IŠ VISO:	12	10	10	9
Rėmas		25	25	25	20
IŠ VISO:		100	100	100	100

O ₂ , O ₃ , O ₄ klasė	Puspriekabė			Priekaba				
	Tentas	Kietašonė	Šaldytuvas	Tentas	Kietašonė	Šaldytuvas	Tentas	Kietašonė

[illegible]

[illegible]

**REKOMENDUOJAMA KĖBULO DALIŲ VERTĖS PROCENTINĖ IŠRAIŠKA N
BENDROJE KĖBULO VERTĖJE**

Eil. Nr.	Dalies pavadinimas	Koeficientas N %
1.	Priekinis arba galinis bamperis	2
2.	Priekinis žibintas	2
3.	Radiatoriaus grotelės	1
4.	Posūkio žibintas	0,5
5.	Nuimamas sparnas	2,5
6.	Variklio gaubtas	4,5
7.	Priekinis stiklas	2
8.	Durys	4,5
9.	Galinis stiklas	1
10.	Bagažinės dangtis	3
11.	Galinis žibintas	1
